

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การสร้างรูปแบบการนิเทศการเรียนรู้การสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

ชื่อผู้เขียน : นายทองใบ อู่เงิน

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

อาจารย์ ดร.สุกานดา ตบเนียนุกร	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร.สุรพล บัวพิมพ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญธรรม ศรีจันทร์ดร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาทดลองเพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ต้องการสร้างรูปแบบการนิเทศภายใน ให้เหมาะสมกับสภาพต่าง ๆ ของโรงเรียนประถมศึกษา โดยได้คัดเลือกโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ บางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 3 โรงเรียน เป็นโรงเรียนสำหรับทำการศึกษาดูแบบ ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 3 คน และครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 18 คน โดยทำการศึกษาวิจัยตลอดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537

การวิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ

ตอนที่ 1 เป็นการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่ดำเนินการทดลอง ใช้วิธีสัมภาษณ์ สังเกต และใช้แบบสอบถาม จากครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน นำข้อมูลที่สรุปได้มาพิจารณาเพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 2 นำรูปแบบที่จัดสร้างขึ้นมามาทดลองใช้ในโรงเรียนโดยวิธีการปฏิบัติจริง โดยเริ่มปฏิบัติตามขั้นตอนตั้งแต่การรวบรวมปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา เรียงลำดับความสำคัญของปัญหา จัดสร้างตารางปฏิบัติการนิเทศ การสังเกตการสอน และสาธิตการสอน การวัดผลและประเมินผล การเรียน หลังจากดำเนินการนิเทศตามรูปแบบที่สร้างขึ้นสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้ศึกษาผลการทดลอง จากผู้บริหาร และครูผู้ปฏิบัติการทดลอง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ใช้แบบสอบถาม และการสังเกต ของผู้วิจัย ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาจำนวน 2 ครั้ง และวิเคราะห์ผลการศึกษารวมด้วยวิธีการบรรยายสรุป

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติการทดลองตามรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาที่สร้างขึ้น ครูผู้ปฏิบัติการทดลองให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีทุกขั้นตอนตามกระบวนการนิเทศ ซึ่งในระยะแรกของการทดลองมีปัญหาเกิดขึ้นบ้าง ครูบางคนไม่เข้าใจกระบวนการและวัตถุประสงค์ของการนิเทศตามรูปแบบที่สร้างขึ้นอย่างชัดเจน การอธิบายแสดงความคิดเห็นมีน้อย ไม่กล้าดำเนินการนิเทศตามรูปแบบที่กำหนด เพราะเกิดความเกรงใจ และเป็นบุคคลคุ้นเคยกันมาก่อน และเมื่อการปฏิบัติการทดลองนิเทศดำเนินต่อไป ปัญหาดังกล่าวได้หมดไป ยังมีปัญหาที่สำคัญอันสืบเนื่องจากโรงเรียนมีครูพอดิบขั้นเรียน ทำให้นักเรียนขาดครูสอน เมื่อครูผู้สอนต้องทำหน้าที่สังเกตการสอนอีกห้องเรียนหนึ่ง และการที่ครูต้องปฏิบัติการกิจทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน ทำให้การปฏิบัติการนิเทศไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด ในระหว่างดำเนินการทดลองนิเทศตามรูปแบบการนิเทศภายในที่สร้างขึ้น ครูได้พัฒนาและปรับปรุงเทคนิควิธีการสอน โดยได้รับการนิเทศจากเพื่อนครูภายในโรงเรียน ทำให้การจัดการเรียนการสอนดีขึ้น สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในห้องเรียนได้ ทำให้นักเรียนได้รับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ผู้บริหารและครูผู้ร่วมปฏิบัติการทดลอง มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในที่สร้างขึ้น และมีความเห็นว่า วิธีการนิเทศที่ให้ครูทำการนิเทศกันเองเป็นการมองเห็นปัญหาที่ชัดเจนร่วมกัน โดยไม่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติการนิเทศ เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ ครูไม่เกิดความรู้สึกว่าเป็นการตรวจสอบทำให้เสียขวัญและกำลังใจในการสอน เป็นวิธีการที่ให้ผู้บริหารมีเวลาในการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ มากขึ้นครูได้รับเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายโดยการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ควรที่นำแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ไปเผยแพร่เพื่อให้สามารถใช้เป็นวิธีการนิเทศภายในได้อีกวิธีหนึ่ง โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ริเริ่มดำเนินการ กำหนดเป็นนโยบายและวิธีปฏิบัติให้ชัดเจน พร้อมทั้งการสนับสนุน

สำหรับผู้สนใจในงานวิจัยชิ้นนี้เพื่อนำไปใช้ ควรศึกษารายละเอียดวิธีการให้ชัดเจน เนื่องจากมีข้อจำกัดบางประการที่จะต้องพิจารณาให้เหมาะสม การนำผลการวิจัยไปใช้ในการอ้างอิง ควรจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับการทดลองครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อย ควรจะนำไปปรับปรุงและศึกษาวิจัยต่อไป

Thesis Title : Construction of an Instructional Supervisory Model
in Primary Schools

Author : Mr. Tongbai Oungern

M.Ed. : Educational Administration

Examining Committee :

Lecturer Dr.Suganda	Tapaneeyangkul	Chairman
Lecturer Dr.Surapol	Boampimp	Member
Assist.Prof.Boontham	Srichandom	Member

Abstract

This thesis, of experimental nature, was aimed at constructing a collegial supervision model suitable to primary schools of various types and conditions. Three schools under the Bang Nam Preow District Office of Primary Education Chancheongsoa Province were chosen as experimental sites involving 3 principals and 18 Prathomsuksa 1-6 classroom teachers during the first semester of the 1994 academic year.

The study involved 2 major phases.

Phase 1 dealt with a thorough investigation of the 3 schools relying on interviews, observations and questionnaires. Collected data were then used to construct a collegialsupervision model.

Phase 2 saw the implementation of a constructed model in those 3 schools.

It began with needs assesment followed by problem analysis, prioritization of those analyzed problems, supervision schedule

preparation, teaching observation and demonstration, instructional measurement and evaluation. Following the completion of the experiment the researcher twice observed and interviewed principals and teachers as well as administered questionnaires seeking their responses.

Findings were as follows :

Teachers cooperated well in every stage of the supervision process. Initially, certain problems did arise. Some teachers did not fully understand supervision process and objectives prescribed by the constructed model. Discussions were rare and hesitation to actually follow model steps noted. However, those problems began to go away as the experimentation proceeded.

On the other hand, participating schools encountered certain problems. During the experiment some teachers had to be away from their classes observing other teachers doing their classroom teaching leaving their own students unattended. Furthermore, due to their usual heavy work load, they were not able to precisely follow the supervision schedule.

The positive side was that teachers, supervised by their own colleagues, improved their teaching techniques and the entire classroom instructional situation. They were able to successfully solve instructional problems to the benefit of students.

Both principals and teachers were happy with the constructed model and of the opinion that collegial supervision under experimentation helped them see instructional problems clearly. They

did not have to solely rely on experts from the Outside. It amounted to maximization of existing resources within their own schools and teachers did not feel someone was watching over their shoulders all the time. Principals, on the other hand, had more time performing other important school tasks and teachers learned more instructional techniques from their peers and, subsequently, used them to improve their teaching.

The model, therefore, should be considered by other principals in other schools. They should take initiative in adopting it, set clear policy and operational procedures as well as actively support its implementation.

However, since this experimentation relied on a small sample size, further adoption and implementation requires more detailed examination of the experimented model as well as more refinement and study.